ЯГЪКУБТАН ХАТ

1 [1]Дөнья буйлап таралган унике кабиләгә* Аллаһы һәм Раббы
Гайсә Мәсих колы Ягъкубтан сәлам!

Сынаулар һәм иман

[2-3]Имандашларым, иманыгыз сыналуының сабырлык туды-
руын белгәнгә күрә, төрле сынауларга эләгүне үзегезгә зур
шатлык дип санагыз. [4]Сез камил, бөтен булсын өчен, сездә
кимчелек булмасын өчен сабырлык үз эшен эшләп бетерергә
тиеш. [5]Әгәр кайсыгызның да булса зирәклеге булмаса, ул ва-
кытта аны Аллаһыдан сорасын, һәм ул аңа биреләчәк, чөнки
Аллаһы юмарт һәм, берсен дә шелтәләмичә, барысына да бирә.
[6]Ләкин сез иман белән, инанып, һич тә шикләнмичә сорарга
тиеш, чөнки шикләнүчеләр, җил куып йөрткән, бер яктан
икенче якка бәрелә торган диңгез дулкынына охшаганнар.
[7]Андый кеше Раббыдан нәрсәдер алырмын дип уйламасын.
[8]Мондый кеше – икеләнүчән, үзенең кылган гамәлләрендә
нык тормаучан.

[9]Мохтаҗ мәсихче үзенең күтәрелүе белән горурлансын. [10]Бай
исә үзенең түбән төшерелүе белән горурлансын, чөнки ул
кыргый чәчәк шикелле юкка чыгачак. [11]Кояш чыга, көйдер-
геч эсселек башлана, эсседән үлән сула, аның чәчәге коела һәм
матурлыгы югала. Байлар да шулай ук үзләренең эшләрен эш-
ләгәндә юкка чыгачак. [12]Сынауларга түзгән кеше бәхетле: алар
аша узып, ул Аллаһы Үзен сөючеләргә вәгъдә иткән тормыш
таҗын алачак. [13]Коткыга бирелгәннәрнең берсе дә: «Бу коткы
Аллаһы тарафыннан җибәрелгән», – дип әйтергә тиеш түгел,
чөнки явызлык Аллаһыны вәсвәсәләндерә алмый һәм Аллаһы
Үзе беркемне дә вәсвәсәләндерми. [14]Ләкин һәркемне дә үзенең
үк кызыктырып алып кереп китүче һәм аны тозакка эләктерүче

* [1:1] *Унике кабилә* – дөнья буйлап таралган яһүд мәсихчеләре, яисә дөньядагы барлык мәсихчеләр.

хайвани теләкләре вәсвәсәгә кертә. [15] Шуннан соң, хайвани
теләк, яралып, гөнаһны, ә гөнаһ, ныгыгач, үлемне тудыра.
[16] Үзегезгә алданырга ирек бирмәгез, сөекле имандашларым.
[17] Һәртөрле игелекле һәм камил бүләк югарыдан, яктылыклар
Атасыннан килә. Ул һәрвакыт үзгәрешсез һәм һичкайчан, бо-
рылып, караңгылык тудырмый*. [18] Яратканнары арасында без
беренче җимеш булсын өчен, Ул безне, хакыйкать сүзе аша,
Үз ихтыяры белән барлыкка китерде.

Тыңлагыз һәм үтәгез

[19] Сөекле имандашларым, шуңа игътибар итегез: һәркем тың-
ларга өлгер булырга, ә сөйләргә һәм ачуланырга ашыкмаска
тиеш, [20] чөнки кеше ачуы Аллаһы теләгән тәкъва тормышка
алып килми. [21] Шулай итеп, бөтен әхлакый шакшылыктан һәм
башка төрле яманлыктан ваз кичегез, йөрәкләрегез туфрагына
утыртылган Аллаһы сүзен тыйнаклык белән кабул итегез, ул сүз
сезнең җаннарыгызны коткара ала. [22] Сүз тыңлап кына үз-үзегез-
не алдамагыз, ә аны үтәгез. [23] Кем дә булса Аллаһы сүзенә ко-
лак сала, ләкин аны үтәми икән, ул үзенә табигать тарафыннан
бирелгән йөзен көзгедән караучыга охшап кала: [24] үзенә җен-
текләп карый да, читкәрәк китү белән, йөзенең ниндилеген
шундук оныта. [25] Кем дә кем Аллаһының камил булган ирекле-
лек канунын игътибар белән тикшерә һәм, шулай дәвам итеп,
ишеткәнен онытмыйча, аны башкара икән, ул үзенең эшләрен-
дә бәхетле булачак. [26] Әгәр кем дә булса үзен Аллаһыга табыну-
чы дип саный, ләкин телен тыймый икән, бу вакытта ул үзен
алдый гына, һәм аның диндарлыгы бернигә тормый. [27] Аллаһы
Ата Үз каршында саф, тапсыз санаган табыну – ятимнәрнең,
тол хатыннарның кайгылары белән уртаклашып, алар турында
кайгырту һәм үзеңне, нәҗесләмичә**, фани дөньядан саклау.

Һәркемгә тигез карагыз

2 [1] Имандашларым минем, иң бөек Раббыбыз Гайсә Мәсихкә
иман итүчеләр буларак, һәркемгә тигез карагыз. [2] Әйтик,
җыелышыгызга бай киенгән, алтын балдаклы кеше һәм
шулай ук тузган кием кигән ярлы кеше дә килә, ди. [3] Бай ки-
енгән кешегә аерым игътибар биреп: «Менә монда, бу яхшы

---

* 1:17 *Борылып, караңгылык тудырмый* – Монда Аллаһы Тәгаләнең үзгәрешсез булуы, күк җисемнәренең торышларын үзгәртеп, караңгылык булдырулары һәм башка күренешкә керүләре белән капма-каршы куела.

** 1:27 *Нәҗесләү* – дини мәгънәдә пычрату дигән сүз.

урынга утырыгыз», – дип әйтсәгез, ярлыга исә: «Әнә тегендә
бас» яисә «Аягым очына утыр», – дисәгез, [4]үз арагызда бер-бере-
гезне аерып карыйсыз һәм, начар фикерләргә таянып, хөкем
итүче хаким кебек буласыз түгелме? [5]Тыңлагыз, сөекле иман-
дашларым! Аллаһы иманга бай булырга һәм Үзен яратучыларга
Үзе вәгъдә иткән Патшалыкны кабул итәргә дөнья күзлегеннән
караганда ярлы булып күренгәннәрне сайлады түгелме? [6]Ә сез
исә ярлыларны мәсхәрәлисез! Сезне җәберләүчеләр һәм хаким-
нәр алдына сөйрәүчеләр – байлар түгелмени инде? [7]Мәсихнең
яхшы исемен яманлыйлар түгелме алар? Ә Аллаһы сезне бу
исем белән атады. [8]Әгәр сез чыннан да Изге язмада әйтелгән:
«Якыныңны үзеңне яраткан кебек ярат» дигән Аллаһы Патша-
лыгы канунын үтисез икән, дөрес эшлисез. [9]Ләкин әгәр һәр-
кемгә дә тигез карамыйсыз икән, сез гөнаһ кыласыз һәм канун
сезне канун бозучылар дип атап хөкем итә. [10]Канунны бөтен
килеш тотучы аның бер генә таләбен үтәмәсә дә, тулысынча
канунны бозуда гаепле. [11]Чөнки «Зина кылма» дип әйткән
Аллаһы шулай ук «Үтермә» дип тә әйткән. Һәм шуңа күрә дә,
әгәр зина кылмасаң, ләкин үтерсәң, син канунны бозучы була-
сың. [12]Ирекле лек кануны буенча хөкем ителәсе кеше буларак
сөйлә һәм гамәл кыл. [13]Чөнки рәхимлелек күрсәтмәгәннәргә
хөкем рәхимсез булачак. Рәхимлелек исә хөкемнән өстен тора!

Иман һәм эшләр

[14]Әгәр кем дә булса: «Мин иман итәм», – дип әйтә, ә эштә
күрсәтми икән, имандашларым, моннан ни файда? Андый иман
аны коткара аламы? [15]Әгәр имандаш ир-ат яки хатын-кыз ки-
емгә яки ризыкка мохтаҗ булып, сезнең берәрегез: [16]«Иминлек
белән китегез. Җылыныгыз һәм яхшы итеп тукланыгыз!» – дип
әйтсә, әмма аларга тормышта кирәк булган нәрсәләрне бирмә-
сә, бу сүзләрдән ни файда? [17]Иман белән дә шулай ук. Әгәр дә
иман, үзенә лаеклы гамәлләр белән бергә булмыйча, үзе генә
булса, ул үле. [18]Ләкин кемдер: «Синең иман, ә минем эшләр
бар!» – дип әйтер. Син миңа үзеңнең иманыңны гамәлләрдән
башка күрсәт. Ә мин сиңа үз иманымны кылган гамәлләрем бе-
лән күрсәтермен! [19]Син Аллаһының бер булуына ышанасың.
Яхшы! Хәтта җеннәр дә моңа ышана һәм калтырап тора. [20]Әй,
син, төпсез кеше! Гамәлсез иманның файдасыз булуына дәлил-
ләр телисеңме? [21]Әллә атабыз Ибраһим үзенең улы Исхакны,
корбан китерү урынына корбан рәвешендә тәкъдим итеп,
эш-гамәлләре белән Аллаһы тарафыннан акланмаганмы? [22]Кү-
рәсең ки, аның иманы кылган гамәлләре белән бергә барган
һәм шул гамәлләре аркылы иманы камил булган. [23]Изге язмада

язылган: «Ибраһим Аллаһыга ышанды, һәм моның белән Алла-
һы тарафыннан хак саналды», – дигән сүзләр тормышка ашты.
Шулай итеп, ул «Аллаһы дусты» дип аталды. [24]Кешенең Аллаһы
тарафыннан иман белән генә түгел, бәлки кылган гамәлләре
белән аклануын күрәсез. [25]Хәбәрчеләрне сыендырып һәм алар-
га башка юлдан качарга ярдәм итеп, уйнашчы хатын Рәхәб
шулай ук кылган гамәленә карап Аллаһы тарафыннан акланды.
[26]Шулай итеп, җансыз тән үле булган кебек, кылган гамәлдән
башка иман да үле.

Игътибар белән сөйләгез

3 [1]Имандашларым, арагыздан бары кайберләрегез генә укы-
тучы булсын. Сез беләсез: укытучы буларак, башкаларга
караганда без ныграк хөкем ителербез. [2]Чөнки без бары-
быз да төрлечә абынабыз. Сүздә гөнаһ кылмый торган кеше –
камил, үзенең бөтен тәнен тыя белә торган кеше. [3]Тыңласыннар
өчен, без атларның авызына авызлык кидерәбез һәм, шулай
итеп, аларның гәүдәләре белән идарә итә алабыз. [4]Әйдәгез,
корабларны мисал итеп китерик. Зур булсалар да һәм аларны
көчле җилләр куып йөртсә дә, алар бик кечкенә кораб койры-
гы ярдәмендә койрыкчы теләгән якка идарә ителәләр. [5]Тел дә
шулай ук, гәүдәнең кечкенә генә әгъзасы булса да, бөек нәрсә-
ләр белән мактана ала. Уйла: нинди кечкенә очкын зур урманны
яндырып җибәрергә мөмкин. [6]Тел дә – ут. Тәнебезнең әгъза-
лары арасында ул – яманлык дөньясы. Ул бөтен тәнебезне
нәҗесли һәм тормышыбыз агышында янгын чыгара. Телне исә
җәһәннәм уты кабызып җибәрә. [7]Һәртөрле хайваннарны, кош-
ларны, сөйрәлүчеләрне һәм диңгез хайваннарын кеше үзенә
буйсындыра ала һәм буйсындырды да. [8]Ләкин беркем дә телне
буйсындыра алмый: ул тыелгысыз, усал һәм үтергеч агулар бе-
лән тулы. [9]Телебез белән Раббы Атабызны данлыйбыз, шул ук
тел белән Аллаһыга охшашлы итеп барлыкка китерелгән кеше-
ләрне каргыйбыз. [10]Бер үк авыздан данлаулар да, каргышлар да
чыга. Имандашларым, алай булырга тиеш түгел. [11]Бер чишмә-
дән төче һәм тозлы су ага аламы әллә? [12]Имандашларым, инҗир
агачы зәйтүн, ә йөзем чыбыгы инҗир җимеше бирә аламыни?
Тозлы чишмә дә төче су бирә алмый.

Чын зирәклек

[13]Сезнең арагызда кайсыгыз зирәк һәм акыллы, ул үзенең
шундый икәнлеген игелекле тормышы белән, зирәк тыйнаклык
тудырган гамәлләре белән күрсәтсен. [14]Ләкин йөрәкләрегездә
ачы көнчелек һәм үз-үзеңне генә ярату яшәсә, мактанмагыз,

һәм сез хакыйкатькә каршы ялганламассыз. 15 Андый зирәклек
югарыдан түгел, ул дөньяныкы; рухи түгел, ул җеннәрдән килә.
16 Чөнки көнчелек һәм үз-үзеңне генә ярату булган урында тәр-
типсезлек тә, һәртөрле явыз эшләр дә була. 17 Ә югарыдан ки-
лүче зирәклек, беренчедән, саф, шулай ук тыныч, башкаларга
игътибарлы, аек акыл белән тыңлаучан, шәфкатьлелек һәм иге-
лекле җимешләр белән тулы, кешеләрне аермый торган һәм
эчкерсез. 18 Тәкъвалык орлыкларын тынычлыкта чәчәләр һәм ул
орлыклар тынычлык булдыручыларга уңыш китерә.

Дөнья белән дус кеше – Аллаһы дошманы

4 1 Арагыздагы низаг һәм талашлар кайдан килә? Һәрвакыт
сездә көрәшеп яшәүче көчле теләкләрдән килеп чыкмый-
мыни алар? 2 Сез нәрсәдер телисез, ләкин ала алмыйсыз,
үтерәсез, бик каты телисез, ләкин теләгәнегезгә ирешә алмый-
сыз. Сез талашасыз һәм көрәшәсез. Аллаһыдан сорамаганга
күрә, теләгәнегезне ала алмыйсыз. 3 Сорап та ала алмыйсыз,
чөнки, алган нәрсәләрне, хозурлану өчен кулланырга теләп,
дөрес булмаган ниятләр белән сорыйсыз. 4 Хыянәтчеләр, сез
дөньяны яратуның Аллаһы белән дошман булуга бәрабәр икә-
нен белмисезме әллә? Дөнья белән дус булырга теләүче кеше
Аллаһыга дошман була. 5 Яки Изге язмада: «Аллаһы безгә сал-
ган рухны көнләп, бик нык ашкынып тели*», – дип юкка гына
әйтелгәнме әллә? 6 Ләкин Аллаһының бирә торган мәрхәмәте
тагын да зуррак. Менә шуңа күрә Изге язмада:

«Аллаһы тәкәбберләргә каршы тора,
Ә басынкыларга мәрхәмәтен бирә», –

дип әйтелгән. 7 Шуңа күрә үзегезне Аллаһыга буйсындырыгыз.
Иблискә каршылык күрсәтегез, һәм ул сездән качар. 8 Аллаһыга
якын килегез, һәм Ул да сезгә якынаер. Гөнаһлылар, куллары-
гызны чистартыгыз, икеләнүчеләр, йөрәкләрегезне сафланды-
рыгыз! 9 Хәсрәтләнегез, ачыныгыз һәм ыңгырашыгыз! Сезнең
көлүегез кайгыга, ә шатлыгыгыз хәсрәткә әйләнсен. 10 Раббы
алдында баш иегез, һәм Ул сезне югары күтәрер. 11 Туганнар,
бер-берегезне яманламагыз. Үзенең имандашын яманлаучы
һәм хөкем итүче канунны да яманлый һәм хөкем итә. Әгәр син
канунны хөкем итәсең икән, димәк, син – канунны үтәүче
түгел, ә аны хөкем итүче хаким. 12 Бары тик бер генә канун Чы-
гаручы һәм Хаким бар. Ул гына коткара һәм һәлак итә ала.
Шулай булгач, башкаларны хөкем итәргә кем соң син?

---

* 4:5 *Аллаһы безгә салган рухны көнләп, бик нык ашкынып тели* – Бу сүзләрне «Аллаһы безгә салган рухта көчле теләкләр бар» дип тә аңларга мөмкин.

Масаючанлыкны кисәтү

[13] «Бүген яки иртәгә без шундый-шундый шәһәргә китәрбез
һәм анда ел буе торырбыз, сату итәрбез һәм зур табыш алыр-
быз», – дип сөйләүчеләр, хәзер сез тыңлагыз. [14] Сез хәтта ир-
тәгә тормышыгызда нәрсә буласын да белмисез. Сез аз гына
күренеп алучы, ә соңыннан юкка чыгучы томан кебек. [15] Аның
урынына сез: «Әгәр Раббы теләсә, без исән булырбыз һәм мо-
ны яки тегене эшләрбез», – дип әйтергә тиеш. [16] Ләкин сез,
чынлыкта, тәкәбберләнәсез һәм масаясыз гына. Һәр масаю-
чанлык – начар! [17] Шулай итеп, кем дә кем дөресен эшләргә
кирәклекне белеп тә, алай эшләми икән, бу вакытта гөнаһ
кылган була.

Байларга кисәтү

5 [1] Байлар, сез тыңлагыз! Сезгә якынлашучы бәхетсезлекләр
өчен ыңгырашып елагыз. [2] Сезнең байлыгыгыз череп бетте,
киемнәрегезне көя ашап бетерде. [3] Алтын-көмешләрегез
тутыкты! Бу тутык сезгә каршы дәлил булачак һәм тәнегезне ут
шикелле ашаячак. Байлыкны шушы соңгы көннәрдә туплады-
гыз. [4] Кырларыгызда эшләүчеләр сезнең өчен уңыш җыйды, сез
исә аларга түләмәдегез. Тыңлагыз – хакы түләнмәгән хезмәт
сезгә каршы кычкыра. Уракчыларның ачы тавышлары Чиксез
Кодрәтле Раббының колакларына барып ишетелде. [5] Җирдә
яшәгәндә сез күңелегезне күрдегез. Сезне чалу өчен билгелән-
гән көндә үзегезне симерттегез. [6] Гаепсезне хөкем иттегез һәм
үтердегез; ул сезгә каршы килми.

Сабырлык һәм дога кылу

[7] Имандашлар, Раббының килүенә кадәр сабыр булыгыз.
Игенченең үз җиреннән кыйммәтле уңыш көтеп алуын исегез-
дә тотыгыз. Ул сабырлык белән көзге һәм язгы яңгырлар көтә.
[8] Сез дә шулай ук сабыр булыгыз. Күңелегезне ныгытыгыз,
чөнки Раббы киләчәк көн якын. [9] Имандашлар, бер-берегезгә
каршы әләкләмәгез, алай эшләсәгез, хөкем ителерсез. Хаким
инде ишек янында тора. [10] Имандашлар, Раббы исеменнән сөй-
ләгән пәйгамбәрләрнең газапланууларыннан һәм түземлелекл-
реннән үрнәк алыгыз. [11] Түзеп нык торганнарны без бәхетле
дип атыйбыз. Сез Әюбнең сабырлыгы турында ишеттегез һәм
Раббының ахырда аның белән нәрсә эшләгәнлеген күрдегез;
Раббы шәфкатьлелек белән тулы һәм рәхимле бит. [12] Иң элек,
имандашларым, ант итмәгез; күк-җир белән дә, я башка нәрсә
белән дә ант итмәгез. Аллаһы хөкеменә дучар булмас өчен,

сезнең «Әйе» – «Әйе» булсын, «Юк» – «Юк» булсын. [13] Сезнең
берәрегез газапка дучар була икән, дога кылсын. Кайсыгыз
бәхетле, мактау җырлары җырласын. [14] Кайсыгыз авыру булса,
шул иман итүчеләр бердәмлеге өлкәннәрен чакырсын һәм
алар, Раббы исеме белән, аңа зәйтүн мае сөртеп, аның өчен
дога кылсыннар. [15] Иман белән кылынган дога авыруны сә-
ламәтләндерер, Раббы аны савыктырыр. Әгәр ул гөнаһлар
кылган булса, Аллаһы аны гафу итәр. [16] Шулай итеп, савыгу
өчен, бер-берегез алдында гөнаһларыгызны икърар итегез һәм
бер-берегез өчен дога кылыгыз. Тәкъва кеше догасы зур куәткә
һәм көчле тәэсиргә ия. [17] Ильяс безнең кебек үк кеше булган.
Яңгыр яумасын өчен, ул тырышлык белән дога кылган һәм ул
җирдә өч ел ярым яңгыр яумаган. [18] Соңыннан ул тагын дога
кылган, һәм күк яңгыр җибәргән, җир уңыш китергән.

[19] Имандашларым, әгәр сезнең берәрегез хакыйкатьтән чит-
ләшеп, икенчегез аны хакыйкать кочагына кире кайтарса, [20] ул
вакытта белегез: гөнаһлыны ялган юлыннан кире кайтаручы
кеше бу гөнаһлының җанын үлемнән коткарыр һәм күп гөнаһ-
ларның кичерелүен тәэмин итәр.